

навчального та наукового процесів. Така робота дає можливість студентам повною мірою реалізувати отримані знання, проявити індивідуальність, творчі здібності, готовність до самореалізації, а це в свою чергу забезпечує їм зростання в особистісному і професійному плані, а також конкурентоспроможність на ринку праці, що завжди цінувалося. Крім того, науково-дослідна робота студентів — це й основа якісного формування професорсько-викладацького складу вузів, у яких частина викладачів, у різні роки, була їх випускниками та активними учасниками науково-дослідної роботи. Таким чином, на сучасному етапі розвитку системи вищої освіти науково-дослідна робота студентів набуває все більшої актуальності і перетворюється на один з основних компонентів професійної підготовки майбутніх фахівців.

Науково-дослідна робота студентів за науками (дисциплінами) кафедри страхування ведеться за двома напрямками. Перший — це навчальна науково-дослідна робота студентів, яка передбачена навчальними програмами. Серед видів цієї роботи виділимо такі: критичний огляд наукових публікацій за заданою тематикою; аналітичний звіт за заданою тематикою; переклад літературних джерел іншомовного походження за заданою тематикою; виступи з науковими доповідями та повідомленнями на семінарських заняттях; написання курсових і магістерських дипломних робіт; виконання науково-дослідних робіт у період навчальної практики; реферування наукових видань, підготовка оглядів з навчальної і наукової літератури.

Слід зауважити, що в сучасних умовах написання рефератів практично не вимагає творчих здібностей від студентів і ніяк не відображає рівень їх знань. Така робота спрямована на аналіз декількох джерел інформації і зазвичай носить плагіативний характер, тим більше, що нині студенти не гребують готовою роботою, яку можна без зусиль знайти в Інтернеті. Тому за окремими науками (дисциплінами) реферування наукових видань не передбачається. Незважаючи на зауваження щодо рефератів відмітимо, що кожна з вищезазначених робіт має свою мету і завдання, але об'єднує їх те, що всі вони сприяють формуванню навичок наукового пошуку, узагальнення матеріалів, викладення та обґрунтування власних ідей.

Сучасний випускник повинен володіти не тільки необхідними базовими знаннями, але й певними вміннями творчого вирішення практичних завдань, які здобуваються шляхом активної участі студентів у позанавчальній науковій діяльності. Отже, другий важливий напрямок науково-дослідної роботи студентів пов'язаний з позанавчальною науково-дослідною роботою, яка охоплює такі види робіт: виступи з доповідями на науково-практичних конференціях, що проводяться у КНЕУ та інших вузах; участь в олімпіадах (конкурсах) на кращу наукову роботу; підготовка публікацій за результатами проведених досліджень; участь у науковому гуртку (зокрема, Студентському науково-практичному страховому клубі), який функціонує при кафедрі. Таке розмаїття видів робіт дозволяє студентам вибрати найсприятливішу для них форму наукової та творчої самореалізації і сприяє розвитку в них умінь вести дискусію, висловлювати свою думку за досліджуваними проблемами, відстоювати власну точку зору. На наш погляд, цей напрямок наукової діяльності є досить ефективним для розвитку дослідницьких і наукових здібностей у студентів. Адже такі роботи не є обов'язковими, студент добровільно їх виконує у свій вільний час, понад тих вимог, які пред'являються навчальними програмами.

Таким чином, усе вищезазначене дає нам можливість розглядати науково дослідну роботу студентів як важливий засіб підвищення рівня підготовки фахівців з вищою освітою через освоєння в процесі навчання навичок індивідуального і колективного виконання науково-дослідних робіт, розвиток здібностей до наукової творчості і самостійності.

*Круш В.В., асистент
кафедри фінансів підприємств*

НАУКОВО-ДОСЛІДНА РОБОТА СТУДЕНТІВ ТА ЇЇ ВПЛИВ НА ФУНДАМЕНТАЛІЗАЦІЮ ЗНАНЬ З ДИСЦИПЛІНИ «ФІНАНСОВИЙ МЕНЕДЖМЕНТ»

У сучасних умовах студенти магістерського рівня підготовки з фінансового менеджменту у сфері бізнесу повинні демонструвати не лише високий рівень теоретичних знань за напрямком управління діяльністю підприємств, але й мати достатню базову професійну підготовку, фундаментальну освіту, щоб бути здатними приймати ефективні управлінські рішення у нестандартних ситуаціях функціонування суб'єктів підприємництва у ринкових умовах. Задля досягнення поставленої мети необхідно розробляти й впроваджувати різні технології розвитку творчого потенціалу майбутніх фахівців засобами науково-дослідної роботи. Проте, на нашу думку, основне завдання удосконалення викладання дисципліни «Фінансовий менеджмент» полягає не стільки у наданні студентам максимуму наукової інформації, скільки у формуванні здібності до наукового

мислення. Одним із методів, який доцільно застосовувати у навчальному процесі є метод проектування: розробка та захист індивідуальних або групових проектів сприятимуть активізації та творчому пошуку студентів відповідно до обраної теми, підходів до вирішення поставлених завдань, стимулюватимуть інтелектуальну діяльність майбутніх спеціалістів. Науково-дослідна робота студентів сприяє здійсненню співпраці з викладачем у науковому обґрунтуванні окремих ідей і рішень, що мають суттєве значення для розвитку наукового мислення студентів, формування їх професійних компетенцій. Тому, для ефективного управління науково-дослідною роботою студентів, викладачеві необхідно чітко уявляти головні завдання такої діяльності, форми і зміст наукової роботи, які будуть найбільш сприятливими і оптимальними для розвитку наукового потенціалу студентів. Зі свого боку, студенти також повинні прагнути до постійного підвищення свого професійного рівня. Поступова фундаменталізація знань студентів у процесі виконання ними наукової роботи забезпечує вирішення важливих навчальних завдань: оволодіння методами наукового дослідження та формування наукового світогляду; розвиток індивідуальних здібностей та творчого мислення у вирішенні практичних завдань; здатність використання теоретичних знань у вирішенні практичних завдань; розширення теоретичного кругозору і наукової ерудиції майбутніх спеціалістів у сфері управління діяльністю суб'єктів підприємництва; активного сприяння оволодіння студентами сучасними методами і технологіями у сфері фінансових відносин, методологією і практикою планування та оцінки ризиків, вибору оптимальних управлінських рішень в умовах сучасних економічних відносин; забезпечення всебічного розвитку особистості студента, формування його об'єктивної самооцінки.

Важливим аспектом формування професійної компетентності є ознайомлення студентів із можливостями професійного застосування знань за обраним напрямком діяльності. На нашу думку, у Звіті про проходження переддипломної практики магістерської програми «Фінансовий менеджмент у сфері бізнесу» повинні мати місце елементи дослідницького пошуку, які будуть відображати здатність і підготовленість студента теоретично осмислити актуальність процесів управління фінансами суб'єкта підприємництва, можливість проведення самостійного наукового дослідження і впровадження одержаних результатів у практичну діяльність базового підприємства, за матеріалами якого виконується робота, якщо проведене наукове дослідження буде відповідати інтересам підприємницької структури.

Виявлені тенденції підтверджують необхідність для викладача впроваджувати у свою педагогічну діяльність інноваційні методи навчання, які позитивно впливатимуть на фундаменталізацію знань студентів з управління суб'єктами підприємництва на сучасному етапі розвитку економіки України і формування фахових компетенцій з дисципліни «Фінансовий менеджмент».

*Максименко О.О., старший викладач кафедри іноземних мов
фінансово-економічного факультету*

ПРО ПІДХОДИ ДО СЕРТИФІКАЦІЇ ПРОФЕСІЙНО-ОРІЄНТОВАНОГО НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ У ВИЩІЙ ОСВІТІ КРАЇН ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ

У рамках розбудови багатомовної економіки Європейського Союзу (ЄС) у ланці вищої освіти країн-учасниць передбачено професійно-орієнтоване навчання іноземних мов. На цьому рівні освіти курси з іноземних мов здебільшого входять до програмного переліку дисциплін на здобуття ступеня бакалавра (наприклад, у Нідерландах, Фінляндії, Німеччині). Оскільки знання мов у цілому й у професійному контексті зокрема вимагають широкого застосування у європейському форматі, нормативні документи і державні стандарти країн ЄС, а також існуючі системи іспитів з іноземних мов базуються на Загальноєвропейських Рекомендаціях з мовної освіти Ради Європи.

Сертифікація у вищій освіті країн Спільноти покладена на уповноважені освітні заклади, до яких належать університети, політехнічні університети, вищі школи, академії тощо. Останні надають підготовку з іноземних мов згідно з передбаченими вимогами і стандартами, забезпечують підтвердження рівня опанування мовних курсів шляхом видачі документів встановленого зразка (дипломів, сертифікатів). За Болонськими домовленостями диплом першого циклу (бакалавра) передбачає додаток (*diploma supplement*) з описом класифікації, рівня, контексту, змісту та статусу навчальних дисциплін. Встановлення досягнутих результатів відбувається за Європейською кредитно-трансферною системою (*European Credit Transfer and Accumulation System / ECTS*), що містить шкалу оцінювання, з якою узгоджуються шкали закладів вищої освіти системи.